

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Scipio Claromontius De Ratione Status

Chiaramonti, Scipione

[S.l.], 1679

Non esse admittendam ob utilitatem politica[m], ullam verae religionis corruptionem: at casum incidere, cum prava jam introducta perferenda est. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10064

ficiam pertinet, earatione vitam multitudinis bonam procurare, secundum quam congruit ad cœlestem beatitudinem consequendam: ut scilicet ea precipiat, quæ ad cœlestem beatitudinem ducunt, & eorum contraria, secundum quod fuerit possibile, interdicit. Est nihilominus bonum Politicum, sive a Politicis solo naturali lumine cognitū, finis ultimus connaturalis, propter ea quæ diximus. Ex quibus deduci potest hæc Practica conclusio: quod finis a Politicis perspectus semper iustus est, dummodo supernaturali non repugnet. In cuius conclusionis expositione persistam aliquantisper, ita ut ex ea sequens caput de Religione deducam.

Non esse admittendam ob utilitatem politicam ullam veræ religionis corruptionem: at casum incidere, cum prava jam introducta per ferenda est.

CAPUT VII.

Quoniam itaque talis est assertio de ultimo politico fine, quod semper sit rectus, dummodo supernaturali non repugnet: perspicuum est, ob nullam politicam utilitatem permittendum esse, ut ulla introducatur corruptela veræ religionis, quæ est Catholica Apostolica Romana. Absque illa enim nemo potest salvari. Quod non animadverterunt principes illi, Europæque principatus, qui veræ ac prisæ religioni, privatæ utilitatis gratia, se sub duxerunt, aut propter Jurisdictionem, quod crederent ea ecclesiastica obscurari, aut aviditate bonorum sacerdotalium, quibus locupletiores se futuros putabant, aut ut illo prætextu legitimi principis se subtraherent imperio. Sed sane permutatio Glaucci est, aurea pro ferreis. Hucque pertinet Joan. Casæ quærela.

sortem male seligit equam,

Culmine qui cœli misso sibi sumit abyssum.

Sub introductione comprehendo restitutionem falsæ religionis, aut partis alicujus sublatorum jam antea rituum illius. Valentinianus Imperator laudabiliter Symmacho denegavit restaurationem Aræ Victoriae in

Curia Romana nomine Senatorum eam a se petenti. Refert illud D. Ambrosius, laudatque in epistola aduersus Symmachum, cum inquit: *Cum vir clarissimus praefectus urbis Symmachus ad Clementiam tuam retulisset, ut ara, quae de urbis Romae curia sublata fuerat, redderetur loco: Et tu Imperator, licet adhuc in minoris aevi tyrocinio florentibus annis novus, fidei tamen virtute veteranus, obsecrata gentilium non probares &c.* Et ponamus verum fuisse, quod ob religionis mutationem sinistri illi casus acciderint urbi Romae, ut ethnici dicebant, bellorum scilicet, famis, ac tandem ipsius urbis occupationis: nihilominus non fuisset concedendus ritus falsus, in praedictum veram religionis, ob bona temporalia. Caeterum haud esse verum, quod ob Christianam religionem illa miseria evenerint, satis ostendit idem ille S. Episcopus, uti quoque Prudentius, & fuse D. Augustinus de Civit: DEI.

Verum quando vitium ac haeresis jam eas egit radices, ut non sine gravi damno Catholicorum, ac periculoso civili bello extirpari possit, eo casu, cum Zizania evelli nequeant absque seminis boni extirpatione, necessum est tanquam minus malum eam tolerare. Illuc tendebat Christi praecipuum jubentis, ut utrumque sinerent ad messis tempus crescere; ut recte observavit inter alios D. Augustinus lib. 3. in epistolam Parmeniani cap. 2. & D. Thomas eximius Doctor, in Summ. 2.2. q. 10. art. 8. ad. 1. & q. 11. art. 3. ad 3. Eo erat animo Henricus IV. postquam cum ecclesia in gratiam rediisset; pertulit ille haeresin, attamen semper, quantum potuit, Romanam religionem evexit. Et inter alias actiones suas in Catholicorum favorem exercitas, publicum fuit testimonium, quod in illa disputatione, inter Cardinalem Perronium, & Dn. Plessium habita se praesente Fontebellaquei, Perronius Cardinalis vicisset. Verba Regis super hac re Espernonio scripta fuerunt, ut refert Petrus Matthaei: Amice, Diocoesis Ebroicensis (significabat Cardinalem Perronium Episcopum Ebroicensem) praevaluit illi Salmurienti, (significabat Dn. Plessium Governatorem Salmurientem.) Quantum torserit ejusmodi testimonium Dn. de Plessis, ibidem exponit Petrus Matthaei. Romae mihi Cardinalis Ossatius, vir singularis doctrinae, & vitae integerrimae, dixit, magno suo gaudio plurimum profuisse Catholicis, idemque induxisse plurimos ex praecipuis, ut redirent cum ecclesia in gratiam. Addiditque religionis dissidium transisse ex *quid Juris*, (quod tricus magis involutum est, ac plura habet effugia,) ad *quid facti*, quod

(quod transparet magis.) Illudque ibi ita evenit: etenim cum quaestio esset utrum Dn. de Plessis recte, vel secus citasset ex S. S. loca, quae falso inde adducta eidem objiciebat Card. Perronius, male citata fuisse deprehensum est. Hinc sciri porro potuit, quid veri habeat totum opus contra Missam scriptum, in quo loca erant adducta. Verum non solum corruptiones permittendae non sunt, sed neque etiam periculum vicinum: quod praecipue consistit in consuetudine contagiosa haereticorum. Dixi contagiosa: nam omnis haeresis malum est contagiosum, alia tamen alia magis. Enimvero nonnulli haeretici Zelotae sunt in secta sua, qui nihil omittunt, quin quos possint infectent. Et tales maxime Calviniani sunt. Verum est, quod res tutior sit, omnem consuetudinem prohibere cum quocunque haeretico, aut solum concedere, cum opus est, ut ita negotiis locisque adstringantur, ut omne periculum contagii tollatur, si poterit fieri. Aliter si fecerint, metuant Principes periculum terreno imminens statui, si iactura caelestis salutis parum ipsos movet.

Ejus rei Galliae regnum vivum est exemplum, quantum illud decrementum auctoritatis & redituum passum sit, cum redituum regionum magnam partem haeretici occupassent. Ut taceam seditiones, direptiones, ruinas regni, ac pericula, in quae saepenumero ipsi reges venerunt, qui parum abfuit, quin caperentur, velut Carolus Nonus.

Quod licet verus finis constitutus sit, nihilominus considerandae sint caeterae tres sententiae de fine legis, & quam obrem.

C A P. VIII.

Debet videri, haud opus esse de ceteris sententiis de vero fine rectoque legum recensitis differere, cum deprehensum sit, primam esse veram: scilicet, quod commune bonum civiumque salus sit verus legum finis: unde remanet reliquas opiniones esse falsas. Nihilominus non se res eo habet modo. Enimvero ex iis, quae diximus, apparere potest, quod licet ex sua natura legum finis sit felicitas exposita, attamen re ipsa